

Ziemia Kłodzka w obrazach kartograficznych

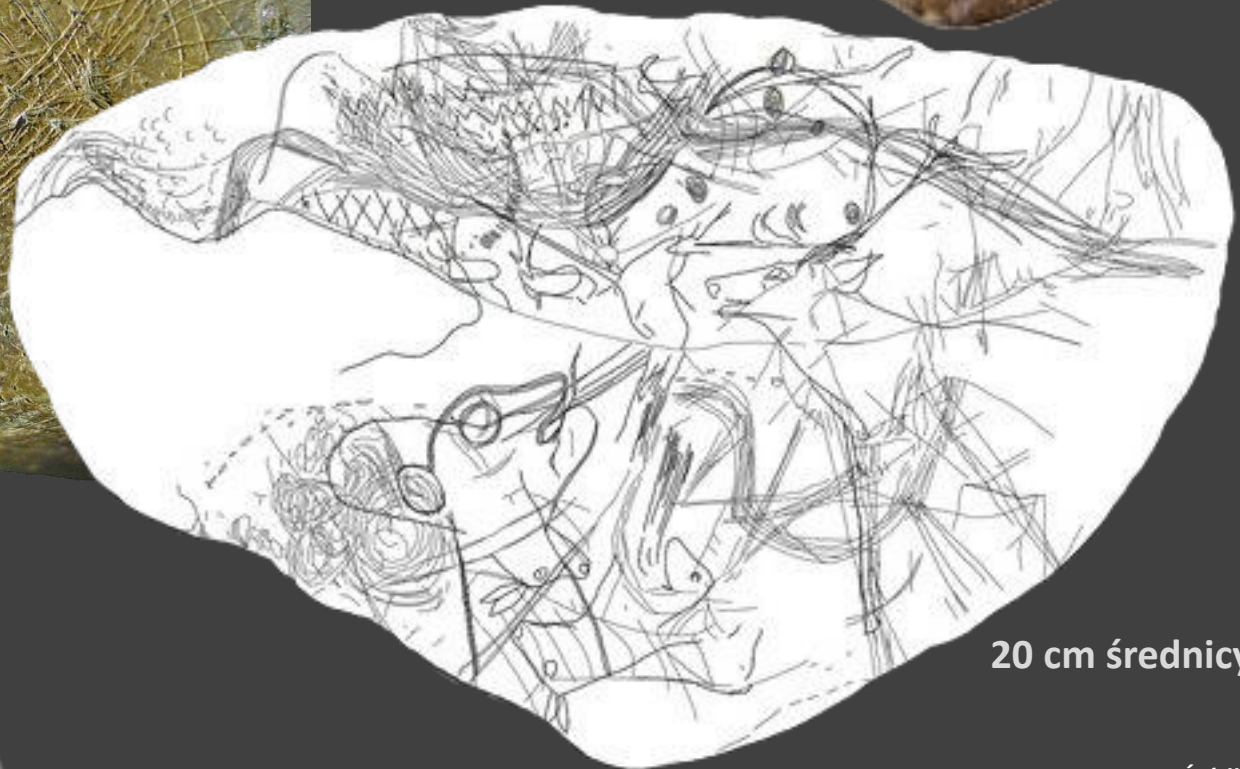

Jurand Wojewoda
Zakład Geologii Strukturalnej
i Kartografii Geologicznej
Instytut Nauk Geologicznych
Uniwersytet Wrocławski

Najstarsze odwzorowania powierzchni Ziemi

~9815 p.n.e.
paleolit

Blok wapienia zwany mapą z Abauntz. Mapa zawiera ryciny elementów geograficznych okolic jaskini o tej nazwie tej wraz z pierwszym schematycznym przedstawieniem stada koziorożców alpejskich.

mapa z jaskini Abauntz

20 cm średnicy

Najstarsze odwzorowania powierzchni Ziemi

~6200 p.n.e.
neolit

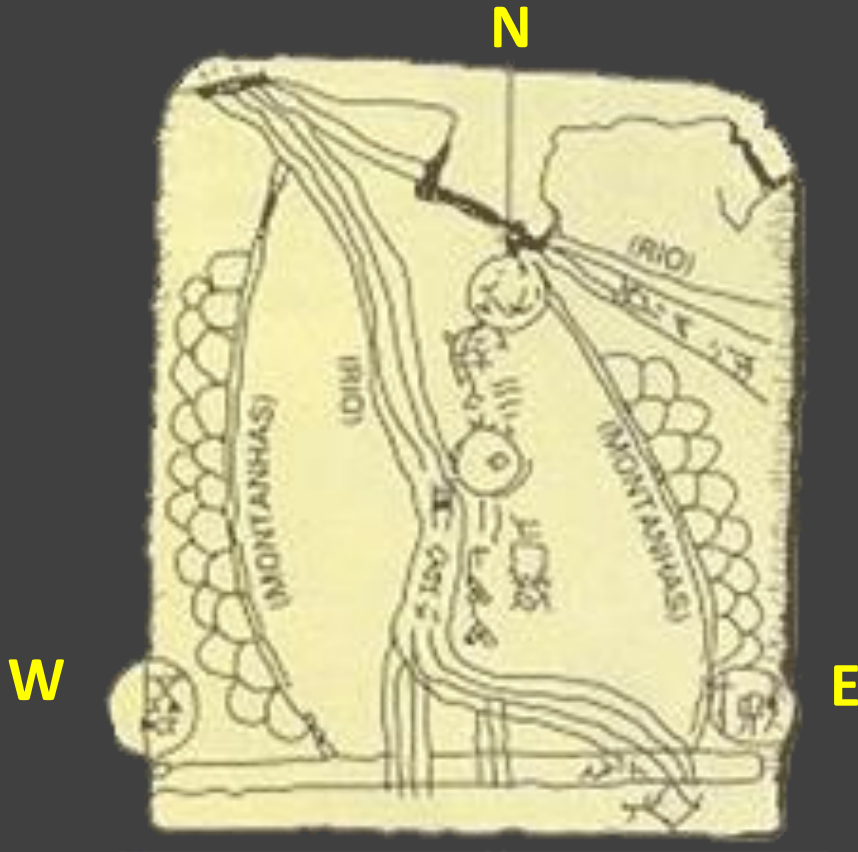
Prehistoryczna mapa - ściana w anatolijskiej osadzie Çatalhöyük (Turcja).

mapa z Çatalhöyük

Najstarsze odwzorowania powierzchni Ziemi XXIV-XXII w. p.n.e. starożytność

Jedna z najstarszych map starożytności widniejąca na pochodzącej z Mezopotamii tabliczce glinianej .

mapa z Gasur
(Syria, Zagros)

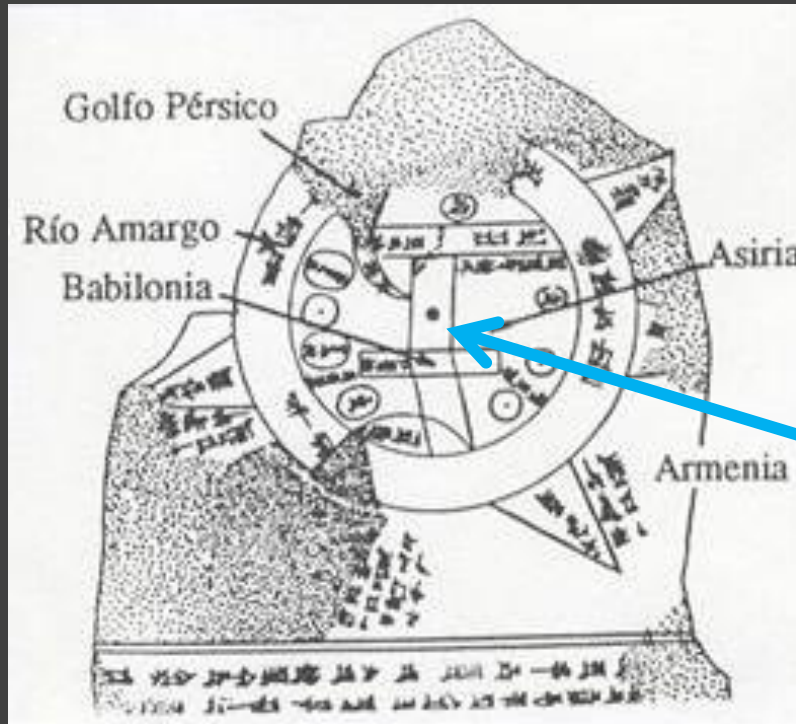
~7 cm

Najstarsze odwzorowania powierzchni Ziemi

~600 r. p.n.e.
starożytność

Babilońska Mapa Świata to ryt na glinianej tabliczce, który przedstawia mapę świata. Babilon znajduje się w środku mapy. Krzywe linie biegnące z północy i północnego wschodu, to prawdopodobnie Góry Zagros

Babilońska Mapa Świata
Sippar w południowym Iraku

Najstarsze odwzorowania ziem polskich (*mappa mundi*)...

~3,4 m średnicy

Odera fl.

~1234 (1300?)

klasztor Benedyktynów w
Ebsdorf k/Uelzen
(Dolna Saksonia, Niemcy)

replika: klasztor Cystersów w
Szczyrzycu k/Jodłownika
(Małopolska, Polska)

mapa świata z Ebstorf
(autor: Gervase of Tilbury?)

Najstarsze odwzorowania ziem polskich (EUROPA) ~1505 r. nowożytność

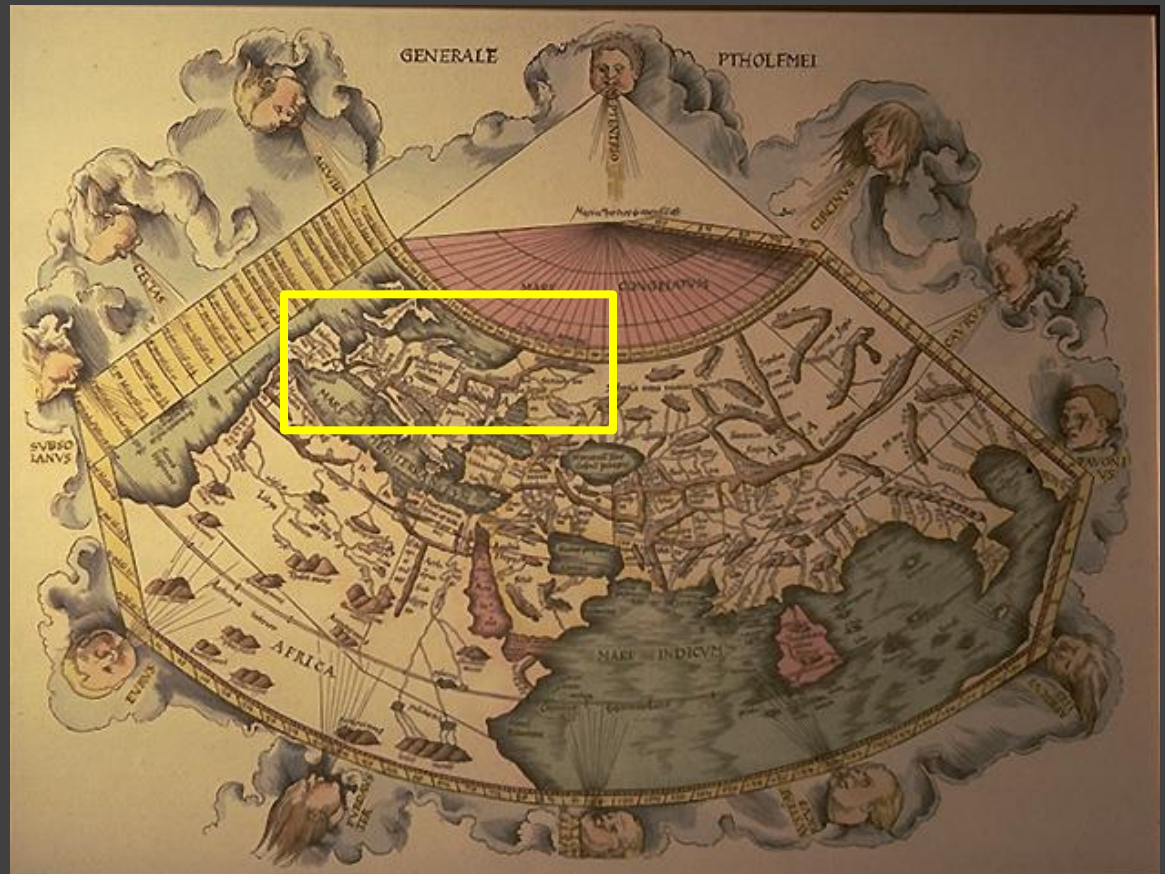
Pierwszej próby prezentacji świata w postaci obrazu kartograficznego dokonał Klaudiusz Ptolemeusz - uczonego Aleksandryjski w dziele Geographia. Podał trygonometryczne podstawy dla konstrukcji map. Spisał znane ówczesnym ludziom miejsca, jak osady, rzeki i góry. Podał nazwy ludów zamieszkujących ziemię...

Klaudiusz Ptolemeusz
100-168

Johan Scotus
1505

Mapa Świata
Ptolemeusza

Najstarsze odwzorowania ziem polskich (EUROPA) ~1505 r. nowożytność

Pierwszej próby prezentacji świata w postaci obrazu kartograficznego dokonał Klaudiusz Ptolemeusz - uczonego Aleksandryjski w dziele Geographia. Podał trygonometryczne podstawy dla konstrukcji map. Spisał znane ówczesnym ludziom miejsca, jak osady, rzeki i góry. Podał nazwy ludów zamieszkujących ziemię...

Mapa Świata
Ptolemeusza

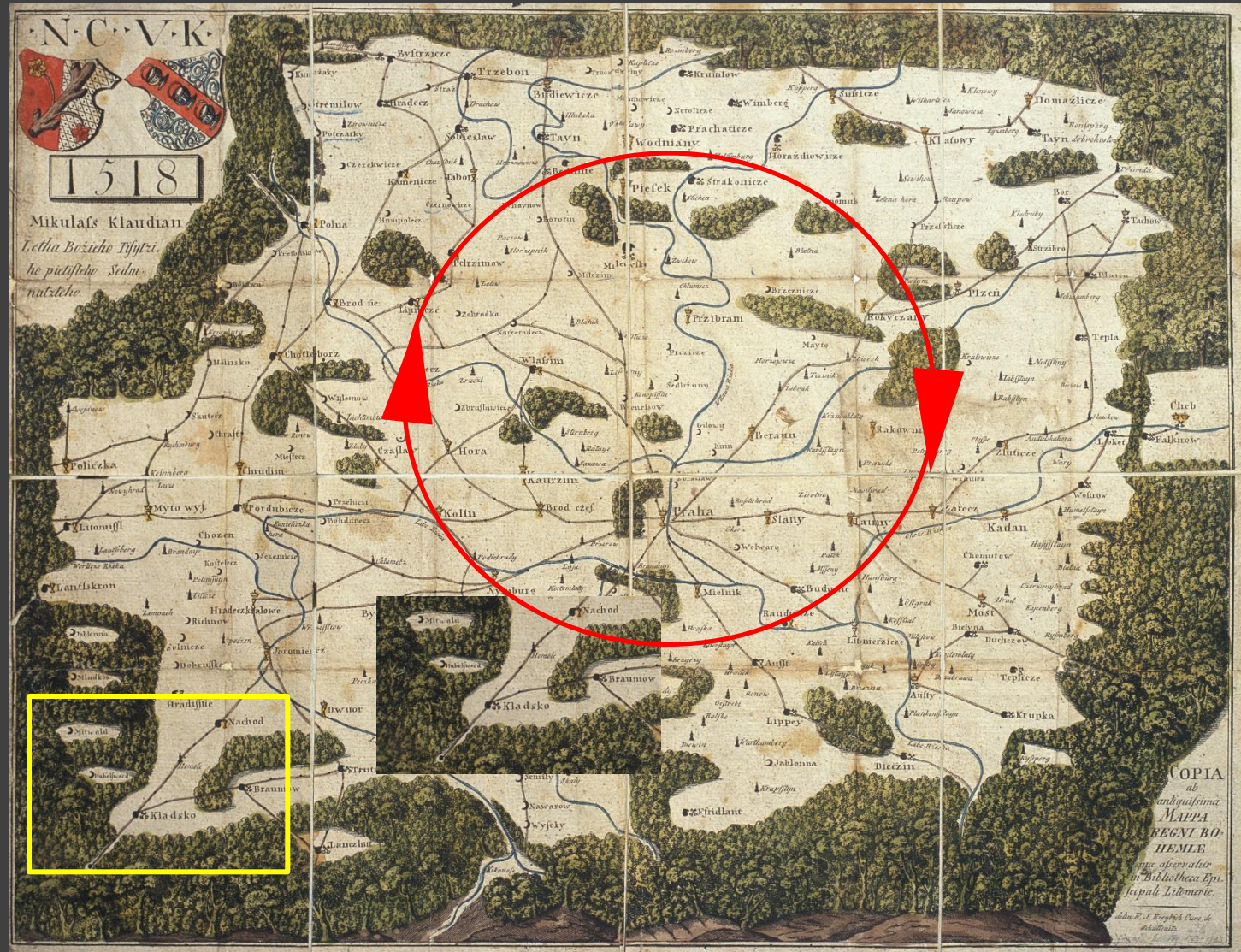

Najstarsze odwzorowania Czech i Śląska...

Mitwald, Homole, Nachod, Braumow, Kladsko, Habelswerd...

1518

Czechy
 Mikuláš Klaudivian,
 František Kreibich
 kopia z początku XIX w.

COPIA
 ab
 antiquissima
 MAPPA
 REGNI BO-
 HEMIE
 sine auctoritate
 in Bibliotheca Epi-
 scopali Librorum
 Adm. F. J. Kreibich. Cur. d.
 1811.

Najstarsze odwzorowania Czech i Śląska...

Mitwald, Homole, Nachod, Braumow, Kladsko, **Habelswerd**...

1518

Czechy

Mikuláš Klaudyán,
František Kreibich
kopia z początku XIX w.

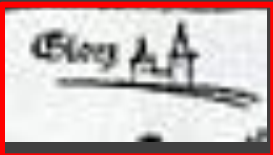

Najstarsze odwzorowania Dolnego Śląska...

Sudberg, Nissa, Warta, Głog...

1518

1554

Schlesien

S. Muenster

drzeworyt, kolorowany
wyd. H. Petri, Bazylea

Źródło:

Najstarsze odwzorowania Dolnego Śląska...

1518

1554

1561

(1605)

(1612)

(1627)

(1642)

(1685)

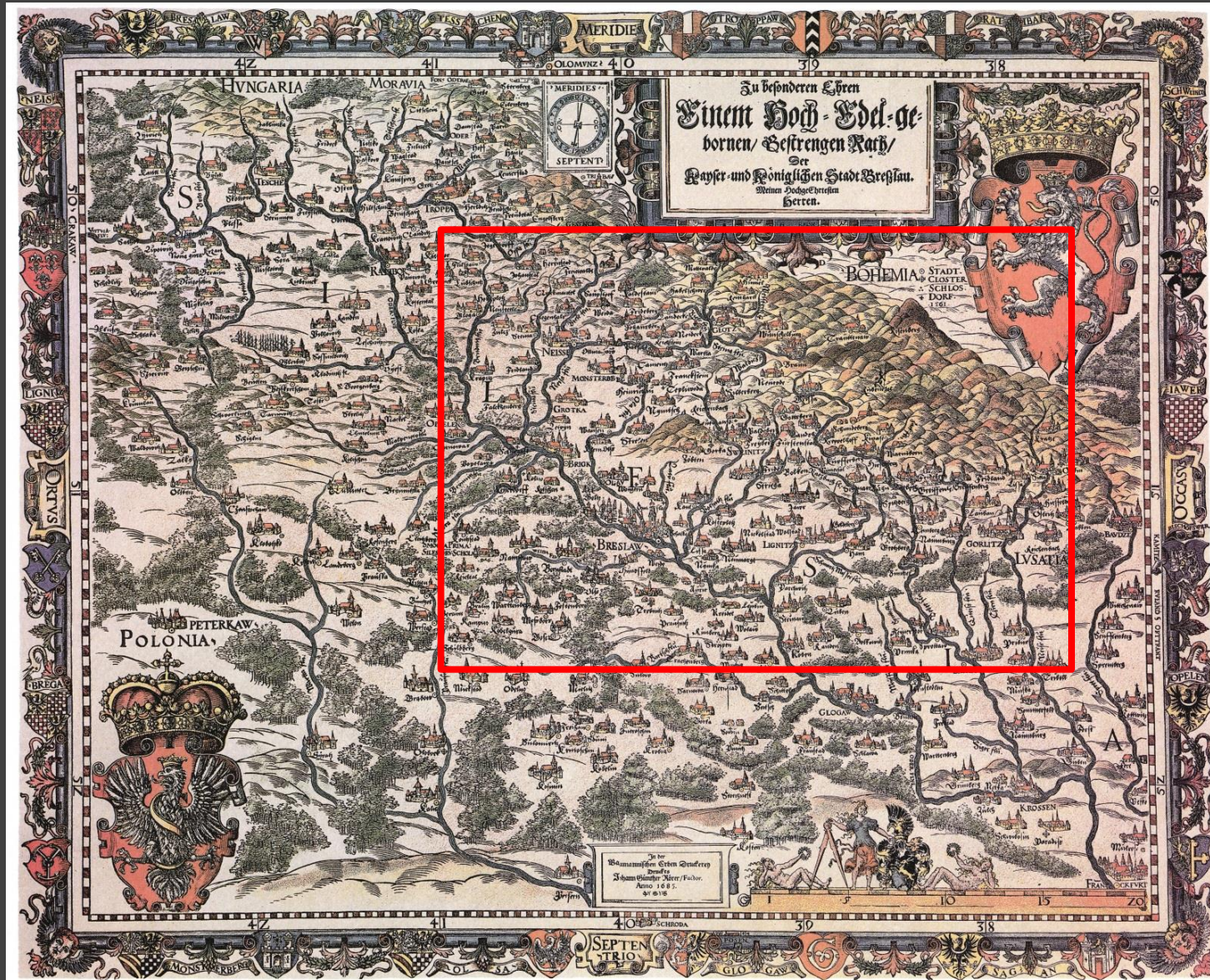
(1738)

(1745)

(1765)

(1776)

(1889)

Schlesien

M. Martin Helwig

drzeworyt, kolorowany

wyd. Johan Creutziger

Nysa

Najstarsze odwzorowania Dolnego Śląska...

Brigk, Grotka, Breslaw, Neise,

1518

1554

1561

(1605)

(1612)

(1627)

(1642)

(1685)

(1738)

(1745)

(1765)

(1776)

(1889)

Schlesien

M. Martin Helwig

drzeworyt, kolorowany

wyd. Johan Creutziger

Nysa

Najstarsze odwzorowania Kotliny Kłodzkiej...

Neise Fl., Steina Fl., Weistritz, Glotz, Landeck, Himiel, Warta, Reinertz, Wunschelburg, Mittelwalde, **Habelswert**...

1518

1554

1561

(1605)

(1612)

(1627)

(1642)

(1685)

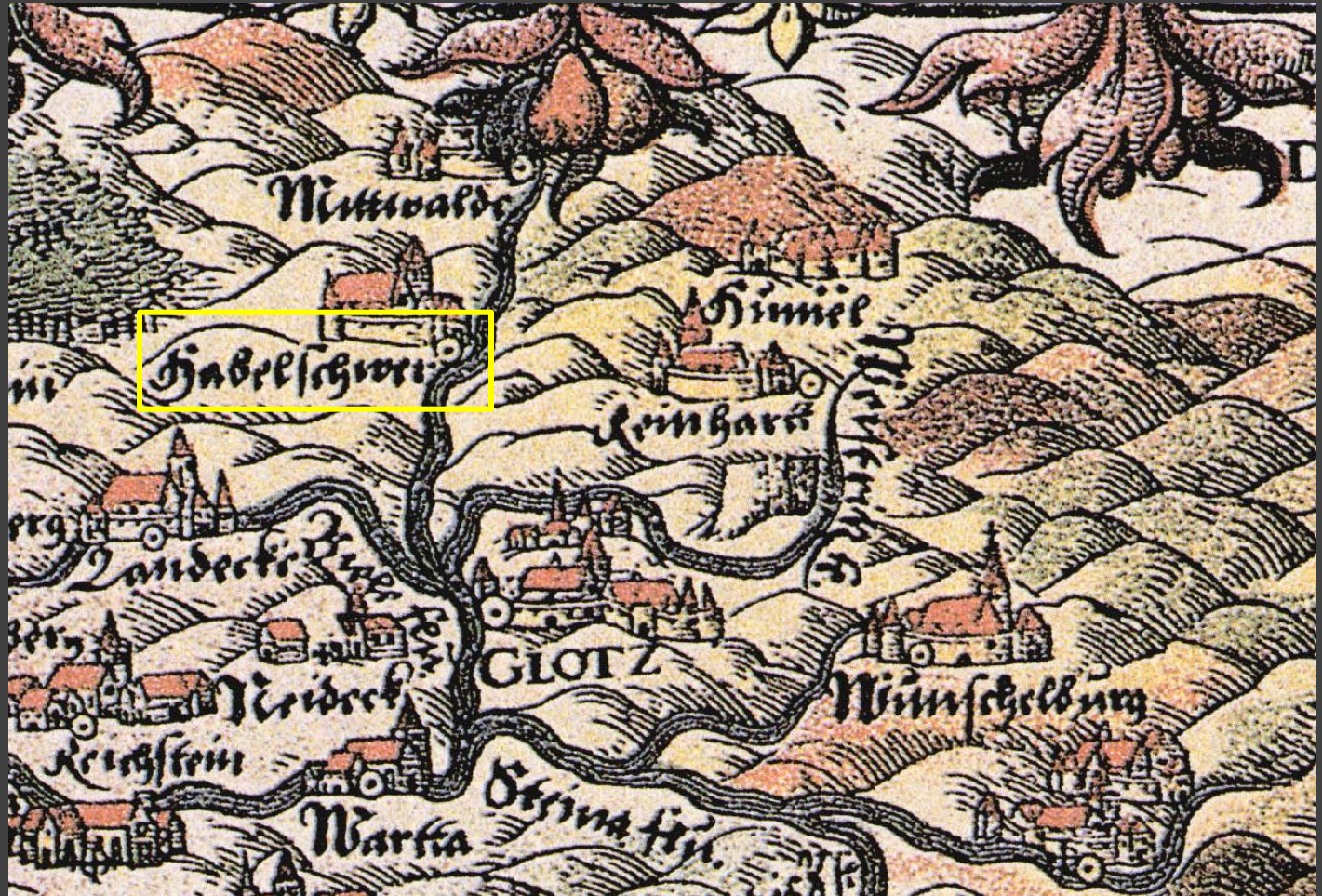
(1738)

(1745)

(1765)

(1776)

(1889)

Schlesien

M. Martin Helwig

drzeworyt, kolorowany
wyd. Johan Creutziger

Nysa

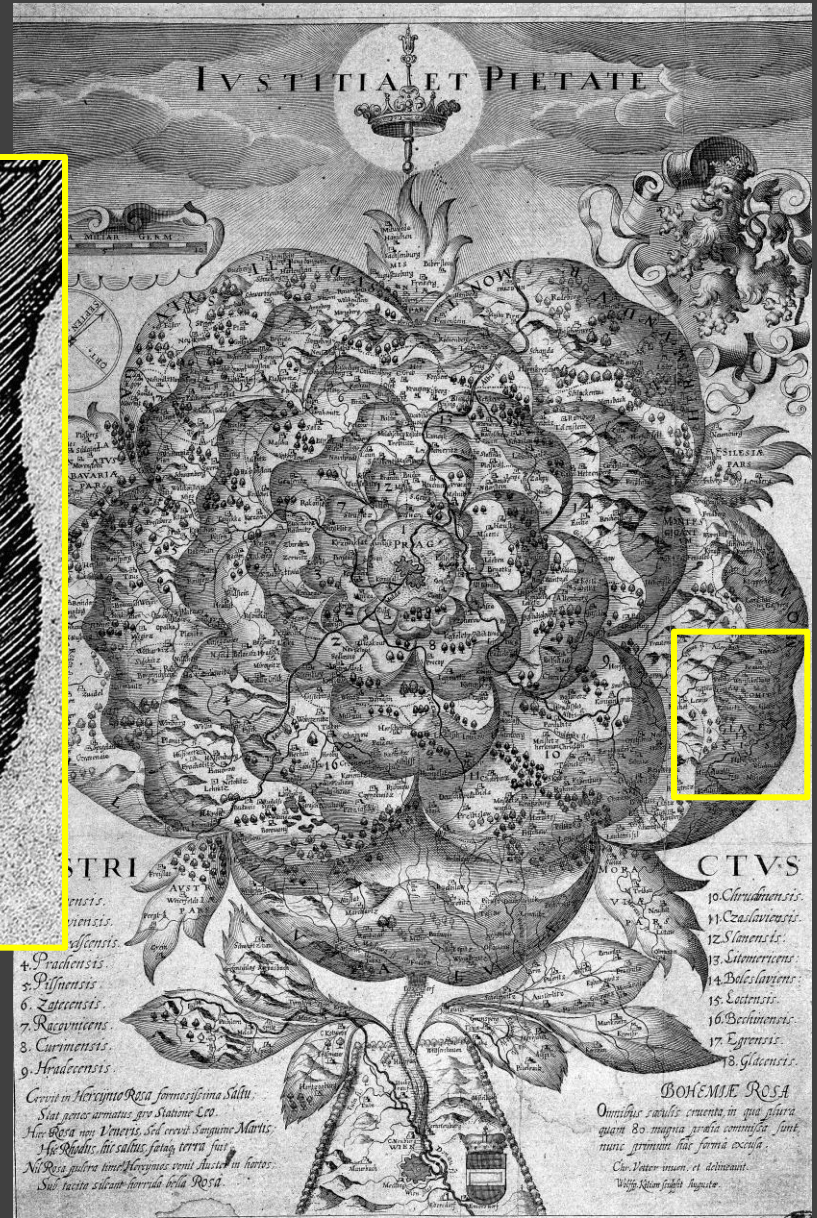

Najstarsze odwzorowania Ziemi Kłodzkiej...

1518
1554
1561

1668

Neis, Weistritz,
Glatz, Landeck,
Homel, Warta,
Reinertz,
Wunschelburg,
Mittelwalde,
Neurode,
Habelswert...

Czechy, Kladsko
Kristian Vetter

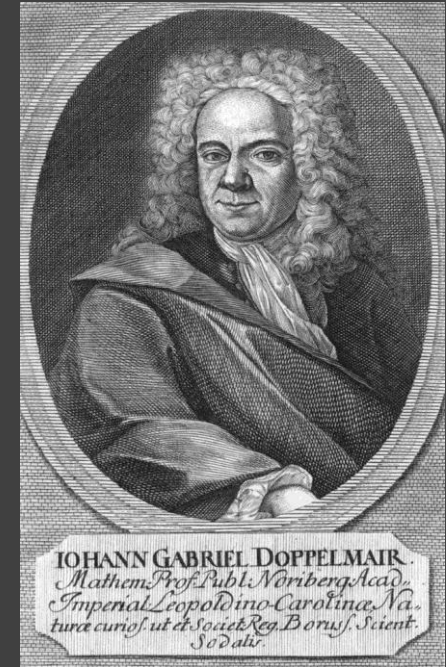

Najstarsze odwzorowania ziem polskich (EUROPA)

~1737 r.

nowożytność

JOHANN GABRIEL DOPPELMAIR.
 Mathem. Prof. Publ. Noriberg. Acad.
 Imperial Leopoldino-Carolina. Na-
 turae curios. ut. et Societ. Reg. Boruj. Scient.
 Sodalis.

Johann
 Gabriel
 Doppelmayr

1677-1750

Mapa Czech, Śląska i
 Łużyc Doppelmayera

Najstarsze odwzorowania Ziemi Kłodzkiej...

1518
1554
1561
1668

1737

Glatz, Landek,
Reinertz,
Wunschelburg,
Mittelwalde,
Papiermuelhe,
Bobischan,
Habelschwert...

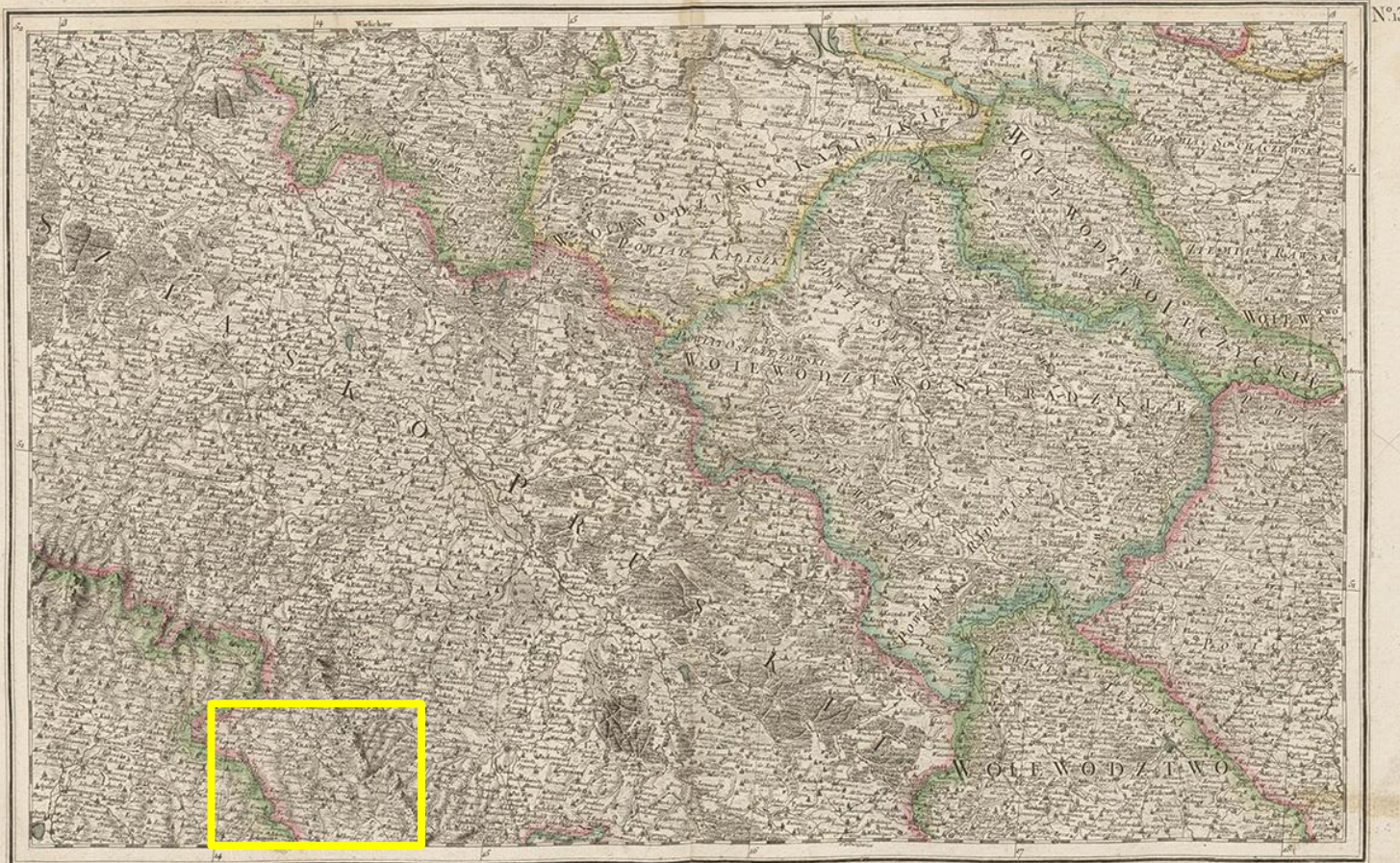
Czechy, Łużyce, Śląsk
Johann Gabriel Doppelmayr

Najstarsze odwzorowania ziem polskich (EUROPA)

~1772 r.
nowożytność

KARTA GRANIC POLSKI Y NIEMIEC ZAWIERAJĄCA SZLĄSKO PRUSKIE, WOJEWÓDZTWA KALISKIE, ŁENCZYCKIE Y SIERADZKIE;
CZĘŚĆ POŁUDNIOWĄ WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO Y POŁNOCNĄ WOJEWÓDZTWA KRAKOWSKIEGO

Józef
Aleksander
Jabłonowski

1711-1777

CARTE DES FRONTIÈRES DE POLOGNE ET D'ALLEMAGNE CONTENANT LA SILESE PRUSSIENNE, LES PALATINATS DE KALISZ, DE LENCZYCA ET DE SIRADIE,
LA PARTIE MÉRIDIIONALE DU PALATINAT DE POSNANIE ET LA SEPTENTRIONALE DE CELUI DE CRACONIE .

Mapa Przygranicza Polski
Jabłonowskiego

Najstarsze odwzorowania Ziemi Kłodzkiej...

- 1518
- 1554
- 1561
- 1668
- 1737

1772

Glatz, Landek,
Reinertz,
Wunschelburg,
Mittelwalde,
Seefeldla,
Plomnice,
Habelschwerd

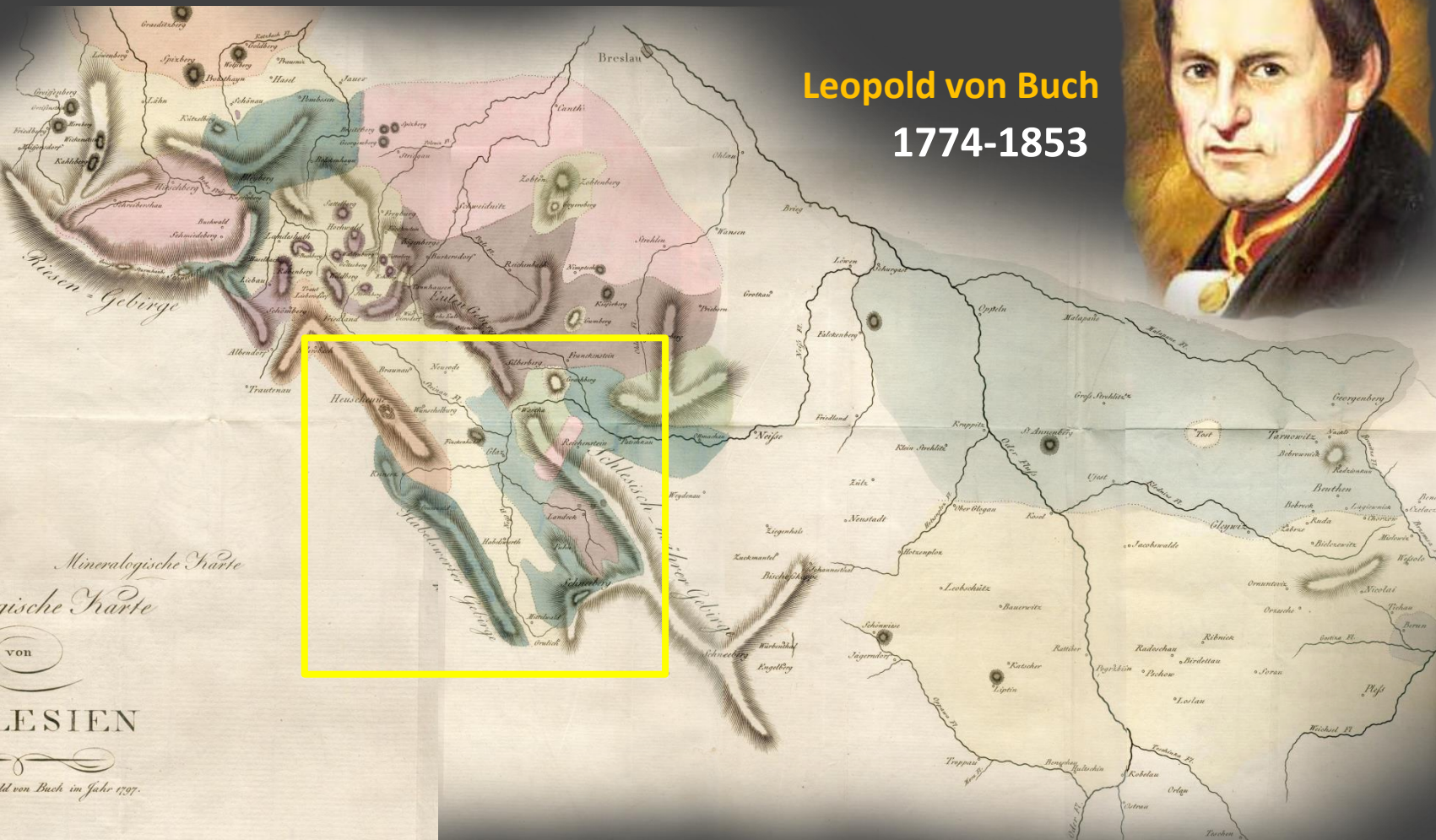
Mapa Przygranicza Polski
Józef Aleksander Jabłonowski

Najstarsze mapy geologiczne Dolnego Śląska...

1796

Leopold von Buch
1774-1853

Mineralogische Karte

Mineralogische Karte

VOR

SCHLESISIEN

entworfen von Leopold von Buch im Jahr 1797.

Granit	Onyx	Glimmer-schiefer	Porphir	Seppentin	Uyritstein
Schiefer	Kreide	Sandstein	Kalkstein	Basalt	

Mineralogiczna mapa Śląska
skala ok. 1 : 444444

Najstarsze mapy geologiczne Ziemi Kłodzkiej...

1518

1554

1561

1668

1737

1772

1796

Glaz, Landek, Reinertz,
 Wunschelburg,
 Mittelwalde,
 Heuscheune,
 Habelswerder Gebirge,
 Schneeberg, Steinau,
 Steinau, Neiss,
Habelswerth

Mineralogiczna mapa Śląska

Leopold von Buch

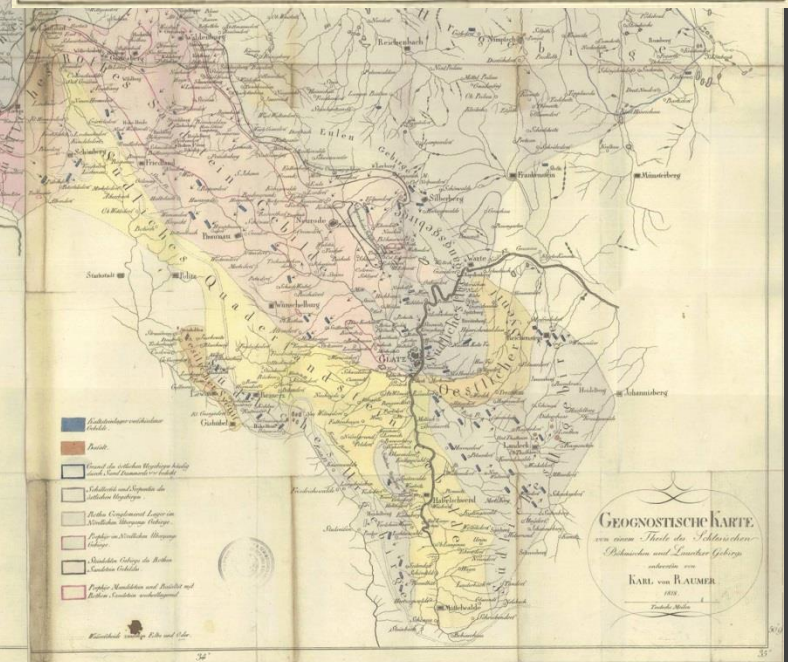
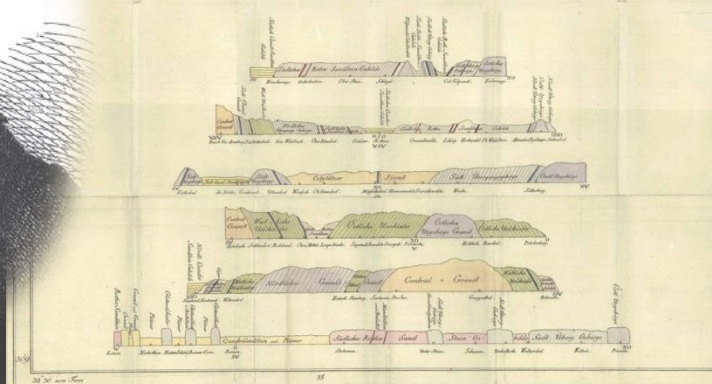
Najstarsze mapy geologiczne Dolnego Śląska...

1819

Karl von Raumer

1783-1865

Geognostyczna mapa Śląska
skala ok. 1 : 178600

Najstarsze mapy geologiczne Ziemi Kłodzkiej...

- 1518
- 1554
- 1561
- 1668
- 1737
- 1772
- 1796

1819

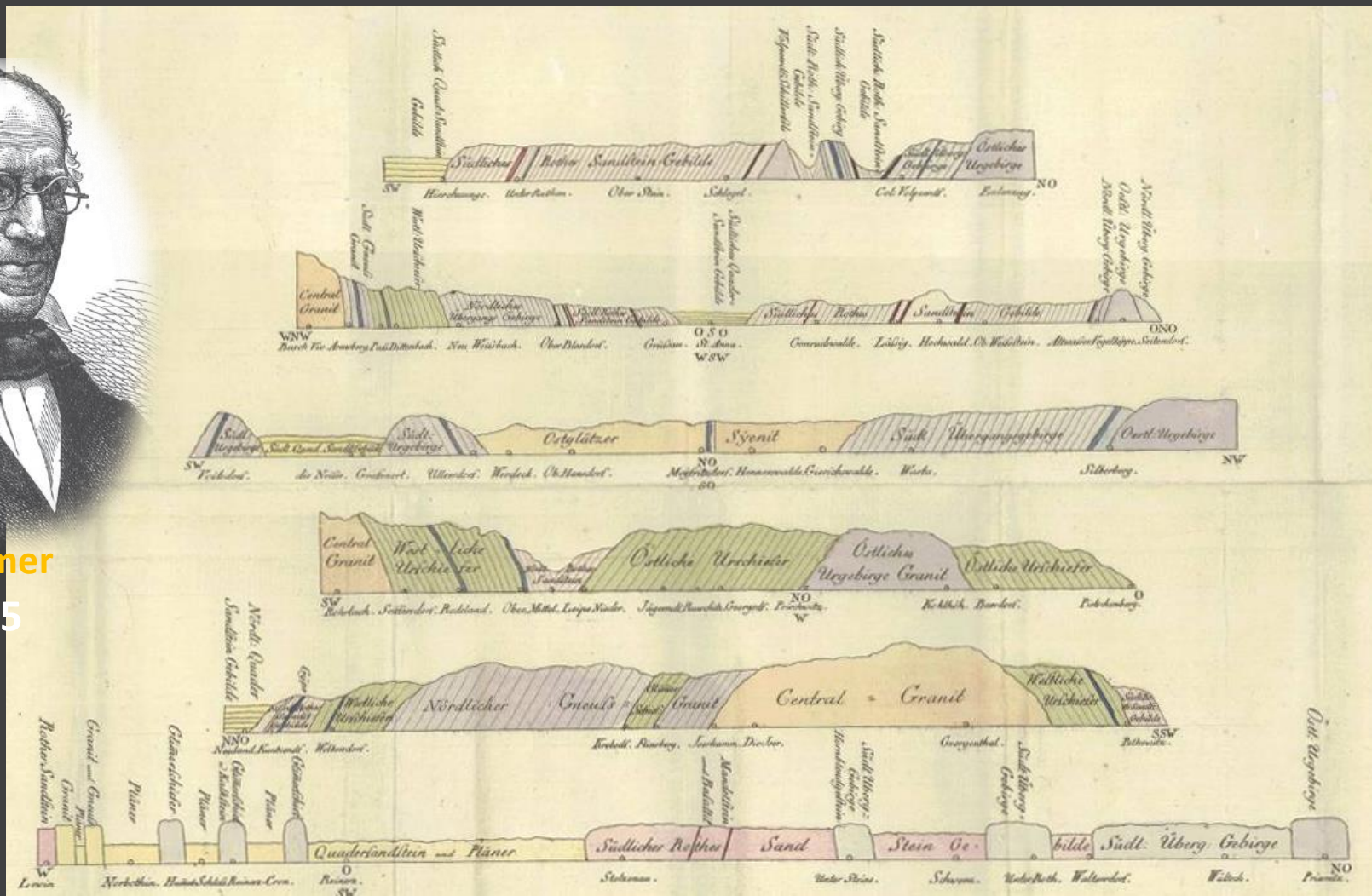
Glatz, Landeck,
Landerbach, Bobierchau,
Mittelwalde, Heuscheune,
Habelswerder Gebirge,
Hohes Urgebirge,
Suedliche Urgebirge,
Sandstein Gebilde,
Habelschwerd

Geognostyczna mapa Śląska
Karl von Raumer

Najstarsze mapy geologiczne Dolnego Śląska...

1819

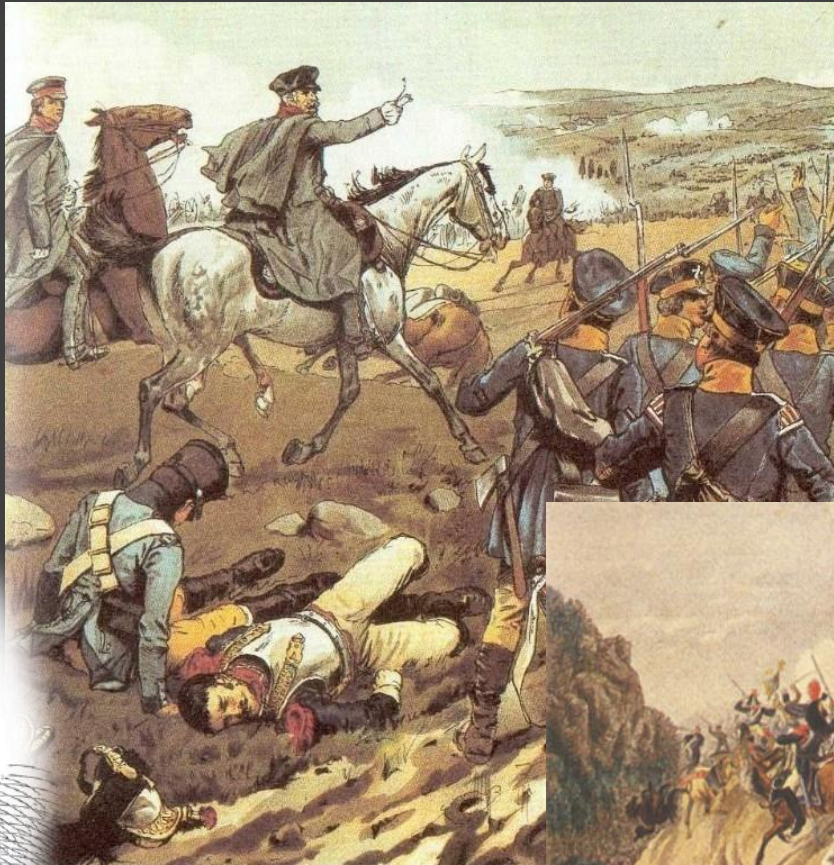

Karl von Raumer
1783-1865

Najstarsze mapy geologiczne Dolnego Śląska...

1819

Bitwa nad Kaczawą
(pod Lwówkiem Śl.)
26 sierpnia 1813

1783-1865

Karl von Raumer – pionier wojskowej geologii inżynierskiej

Najstarsze mapy geologiczne Dolnego Śląska...

1831

Rudolf von Carnall

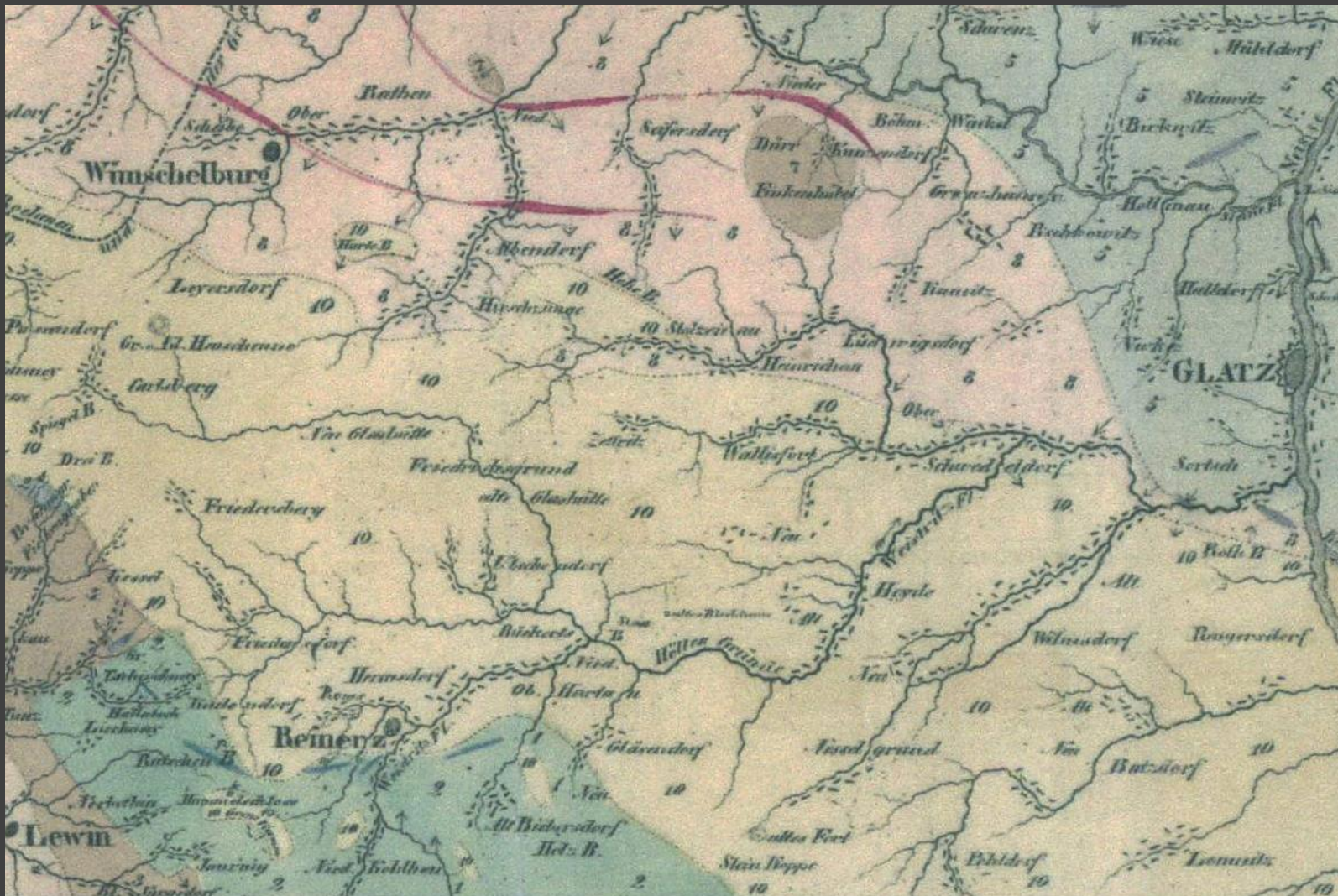
1804-1874

Mapa geologiczna Dolnego Śląska
skala ok. 1 : 75000

Najstarsze mapy geologiczne Ziemi Kłodzkiej...

- 1518
- 1554
- 1561
- 1668
- 1737
- 1772
- 1796
- 1819
- 1831**

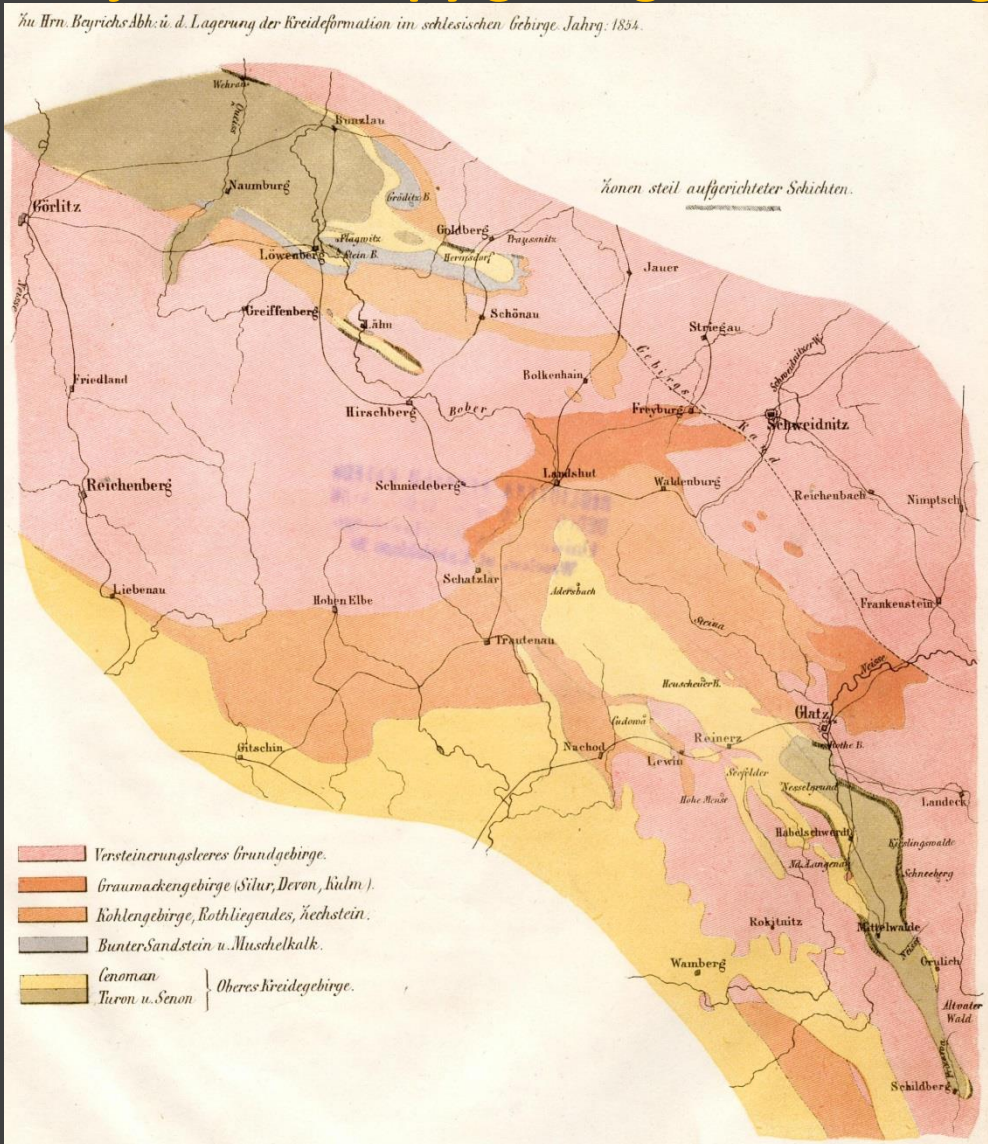

Mapa geologiczna Dolnego Śląska
Rudolf von Carnall

Najstarsze mapy geologiczne Dolnego Śląska...

1854

Heinrich E. Beyrich
1815-1896

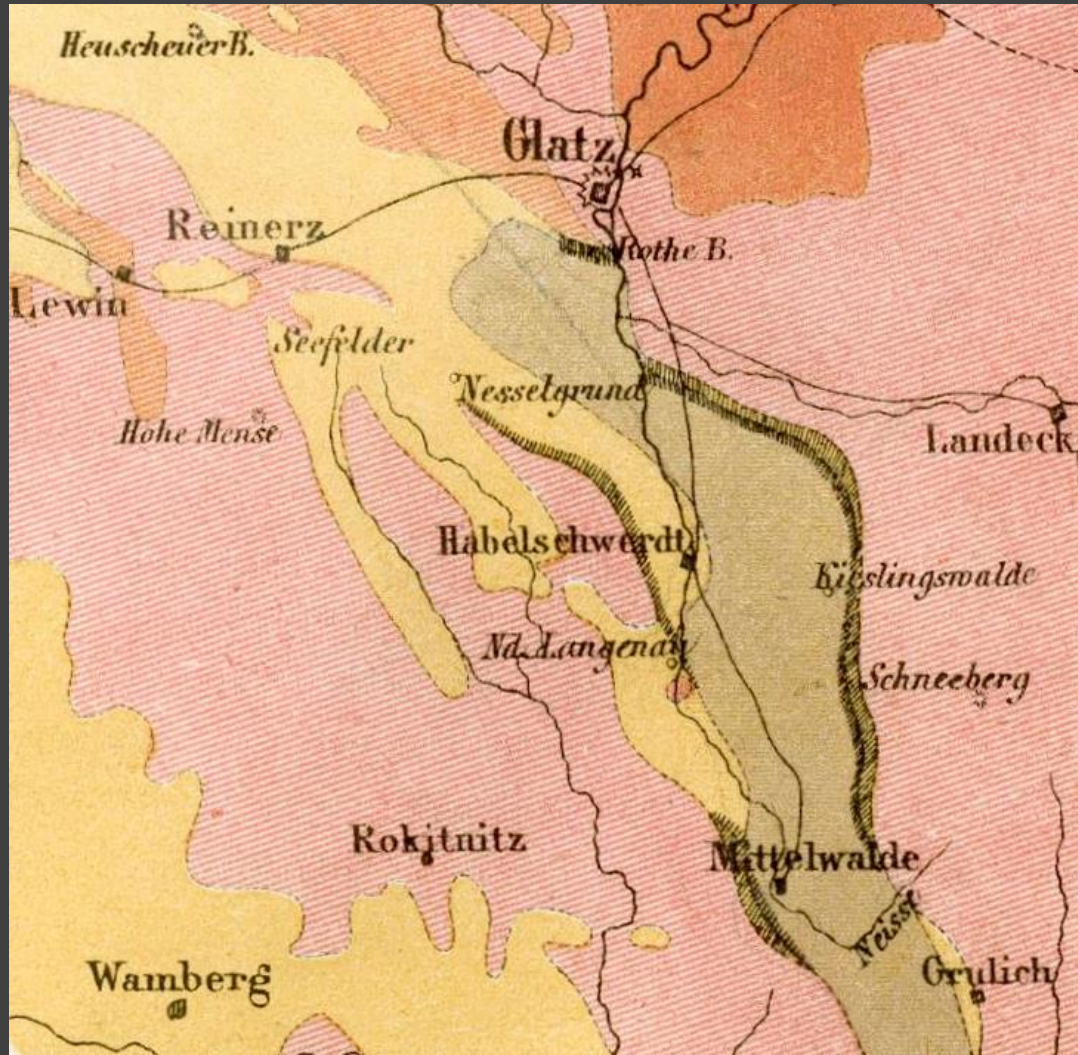
Mapa kredy Dolnego Śląska
skala ok. 1 : 75000

Najstarsze mapy geologiczne Ziemi Kłodzkiej...

- 1518
- 1554
- 1561
- 1668
- 1737
- 1772
- 1796
- 1819
- 1831

1854

Glatz, Landeck,
 Bobierchau,
 Mittelwalde,
 Heuscheune,
 Heuscheuer Berg,
 Seefeld,
Habelschwerdt

Mapa kredy Dolnego Śląska

Heinrich E. Beyrich

Najstarsze mapy geologiczne Dolnego Śląska...

1867

(1841
-1860)

Heinrich E. Beyrich

1815-1896

Mapa geologiczna Dolnego Śląska (ark. Duszniki)
skala 1 : 100000

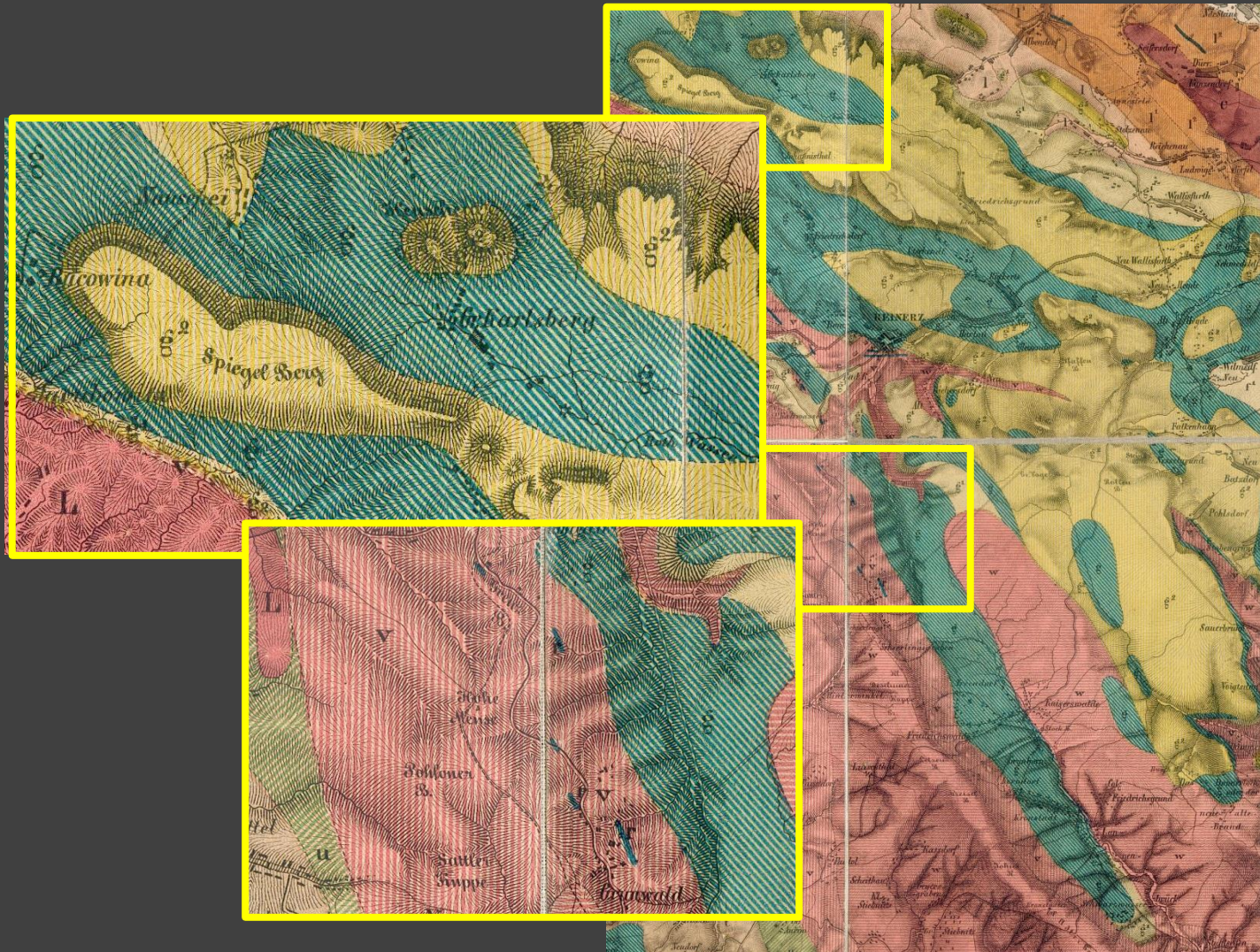

Najstarsze mapy geologiczne Ziemi Kłodzkiej...

- 1518
- 1554
- 1561
- 1668
- 1737
- 1772
- 1796
- 1819
- 1831
- 1854

1867

**Gruenwald
Heuscheune,
Heuscheuer Berg,
Spiegel Berg**

Mapa geologiczna Dolnego Śląska (ark. Duszniki)

Heinrich E. Beyrich

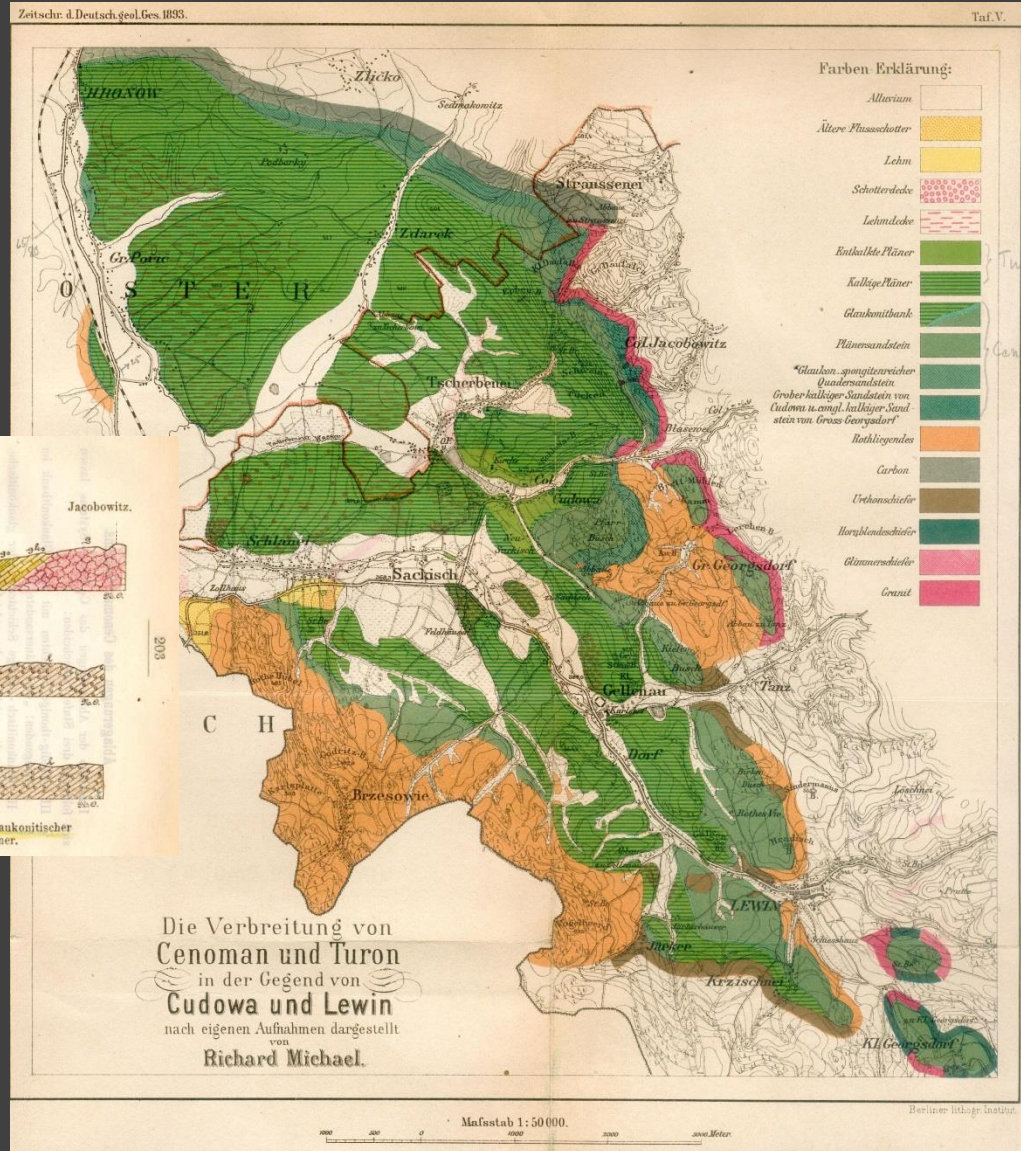
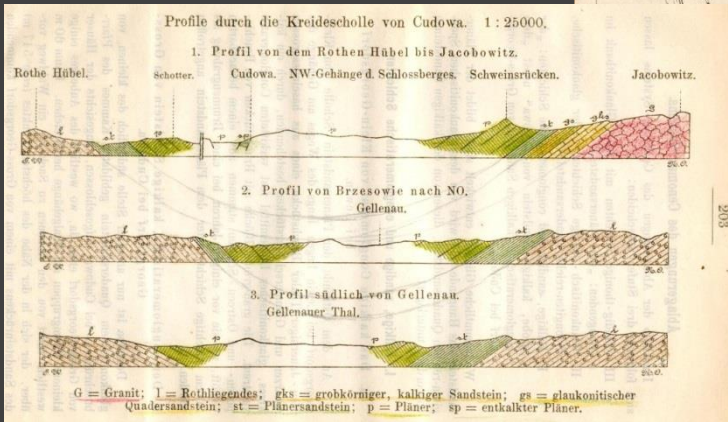

Stare mapy geologiczne Ziemi Kłodzkiej...

- 1518
- 1554
- 1561
- 1668
- 1737
- 1772
- 1796
- 1819
- 1831
- 1854
- 1867

1893

Richard Michael
1869-1928

1893

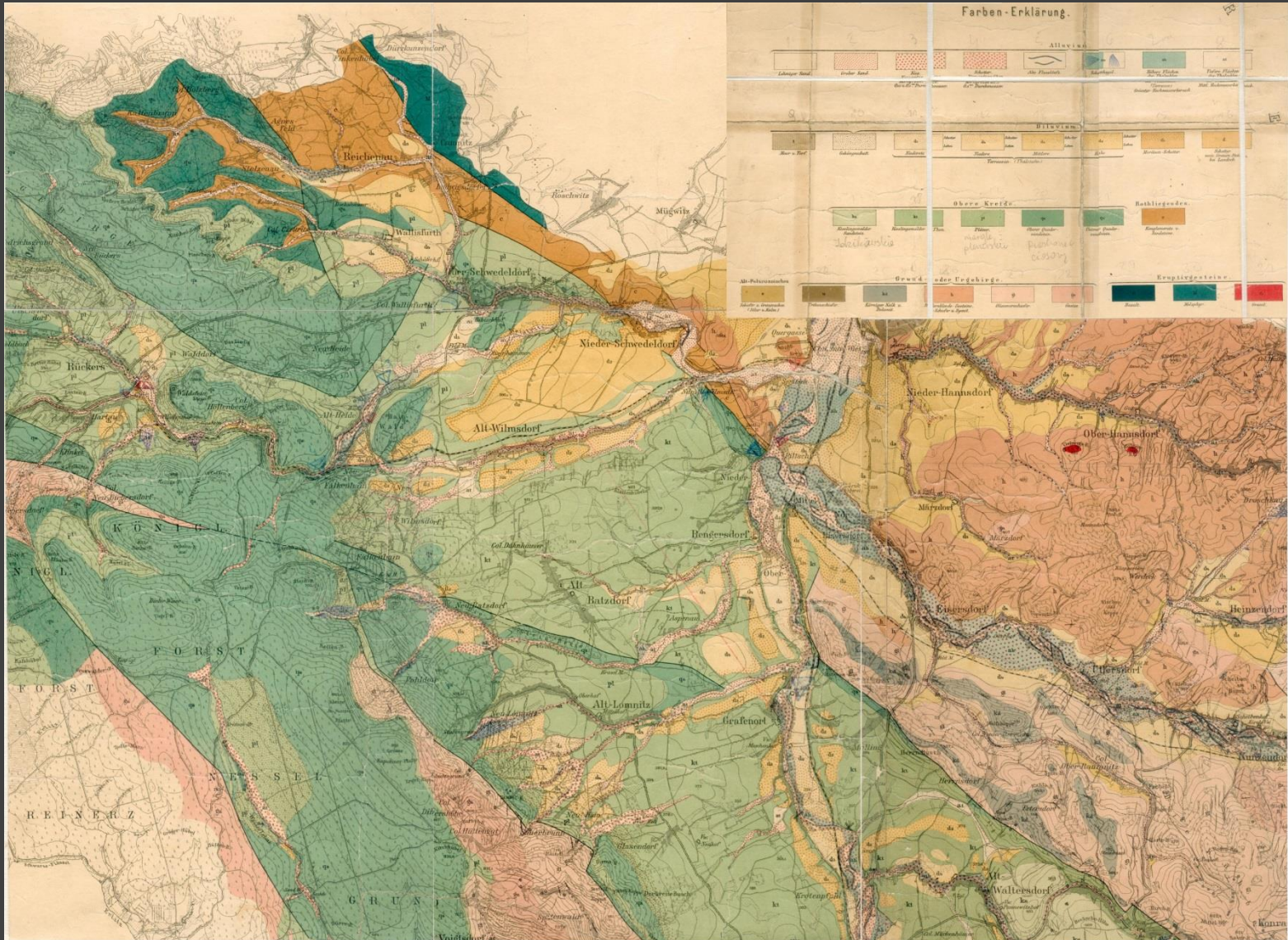
Mapa geologiczna zapadliska Kudowy
skala 1 : 50000

Stare mapy geologiczne Ziemi Kłodzkiej...

- 1518
- 1554
- 1561
- 1668
- 1737
- 1772
- 1796
- 1819
- 1831
- 1854
- 1867
- 1893
- 1900**

Mapa geologiczna dorzecza Nysy Kłodzkiej Śląska
 skala 1 : 50000

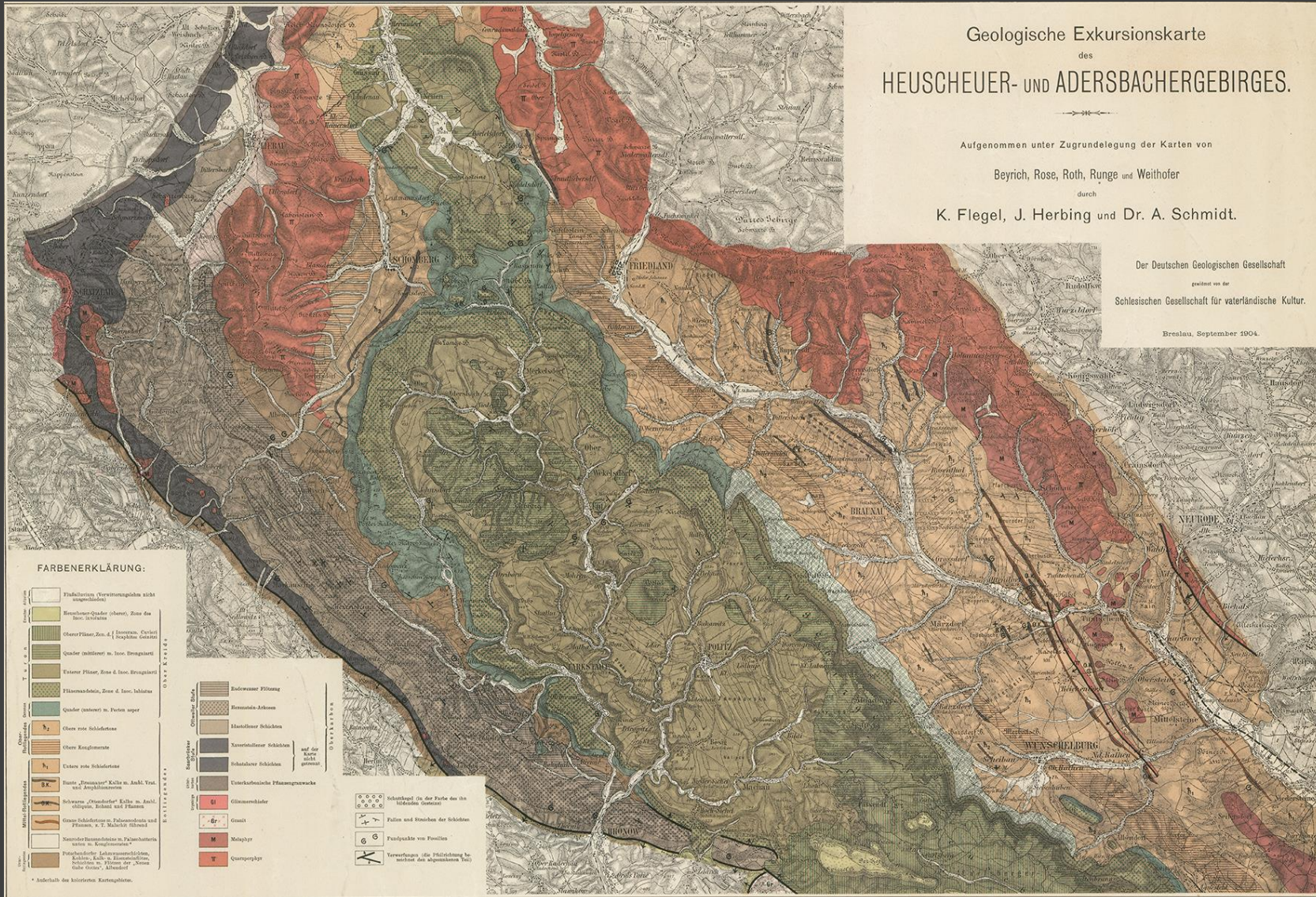
A. Leppla

Stare mapy geologiczne Dolnego Śląska...

- 1518
- 1554
- 1561
- 1668
- 1737
- 1772
- 1796
- 1819
- 1831
- 1854
- 1867
- 1893
- 1900

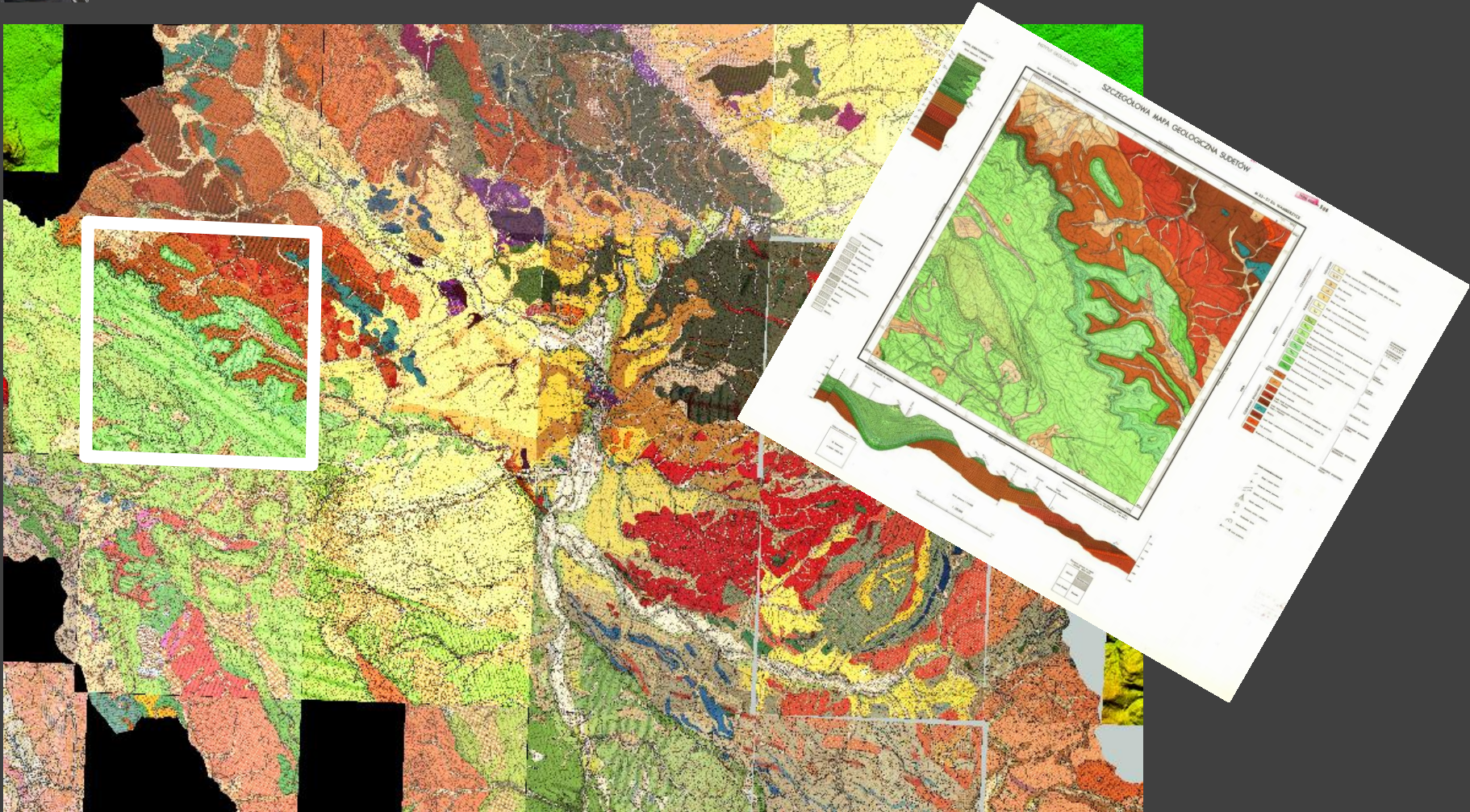
1904

**K. Flegel
J. Herbing
A. Schmidt**

**Mapa geologiczna niecki śródsudeckiej
skala 1 : 75000**

Współczesne mapy geologiczne Dolnego Śląska...

Szczegółowa Mapa Dolnego Śląska (arkusz Wambierzyce)
skala **1 : 25000**

Najstarsze tematyczne mapy geologiczne Dolnego Śląska...

1883

Gustav Laube

1839-1923

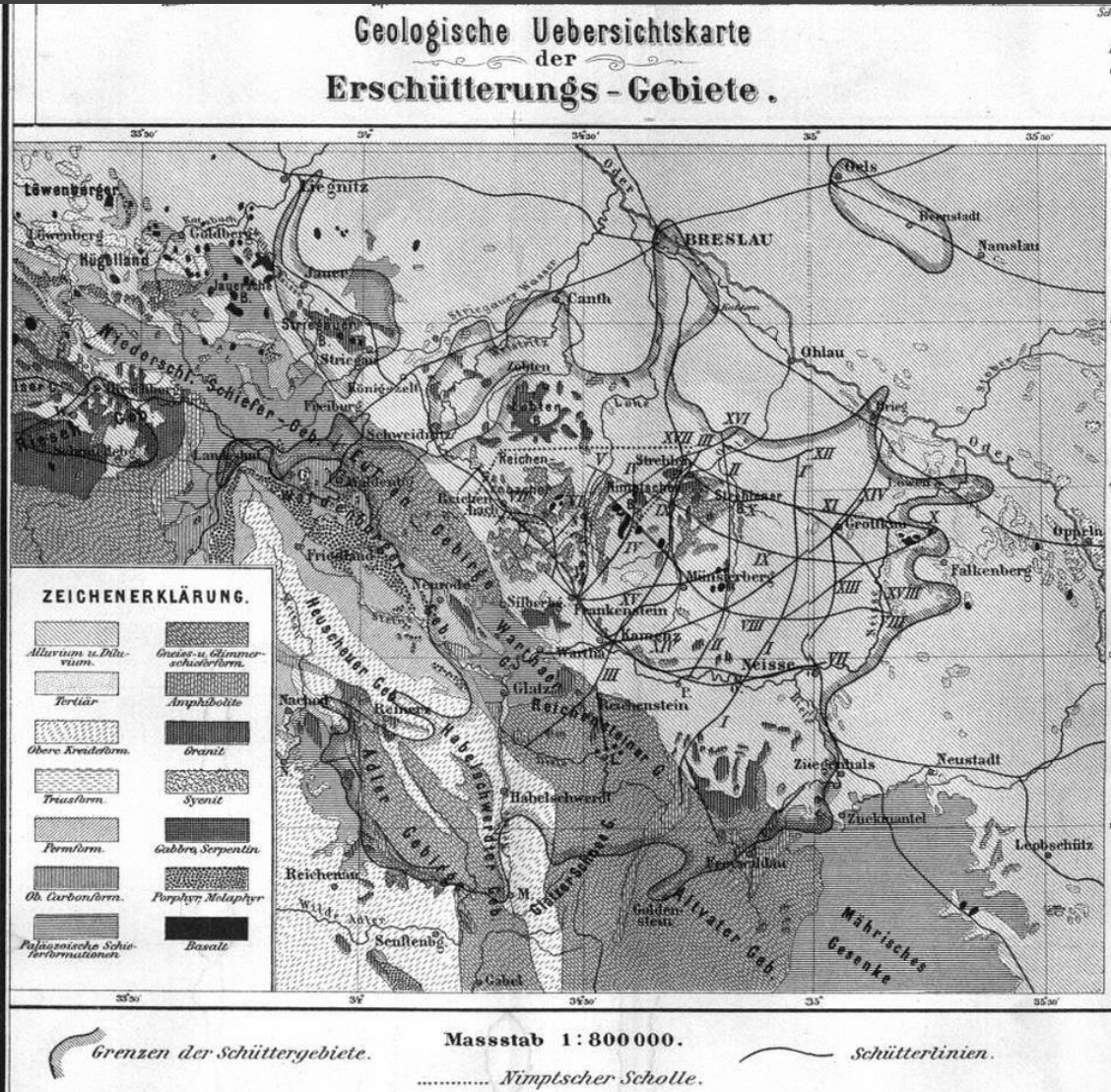

Mapa trzęsienia ziemi na Dolnym Śląsku 31 stycznia 1883 r.
skala 1 : 432 000

Najstarsze tematyczne mapy geologiczne Dolnego Śląska...

1897

J.F.E. Dathe

1845-1917

Mapa trzęsienia ziemi na Dolnym Śląsku 31 stycznia 1883 r.
skala **1 : 800000**

Najstarsze mapy geologiczne Dolnego Śląska...

Mapy ogólnogeologiczne

1796	Leopold von Buch	skala ok. 1 : 444444
1819	Karl von Raumer	skala ok. 1 : 178600
1831	Rudolf von Carnall	skala ok. 1 : 75000
1849	Heinrich E. Beyrich	skala 1 : 100000

Mapy przeglądowe

1893	Richard Michael	skala 1 : 50000
1900	A. Leppla	skala 1 : 50000
1904	K. Flegel i inni	skala 1 : 75000
1908	Emil Tietze	skala 1 : 25000
1932	Emil Tietze	skala 1 : 25000

Mapy szczegółowe

Mapy tematyczne

1883	Gustav Laube	skala 1 : 432000
1897	J.F.E. Dathe	skala 1 : 800000
1911	Emil Tietze	skala 1 : 500000

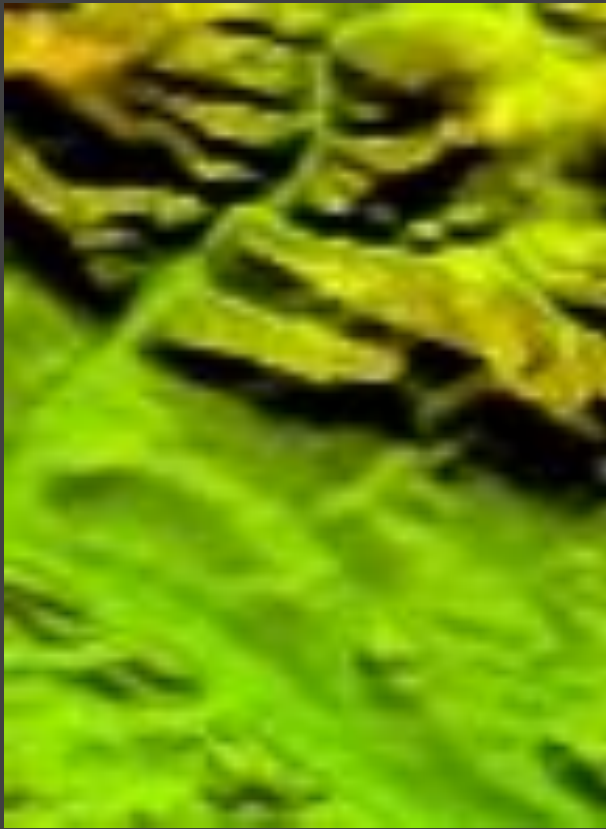

Współczesne mapy geologiczne Dolnego Śląska...

2000

SATELITA

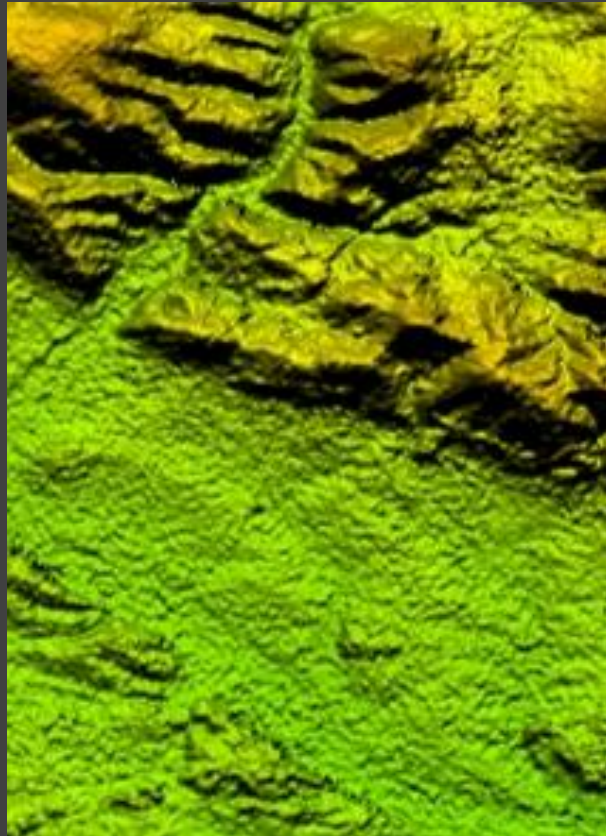
300 m

2004

SATELITA

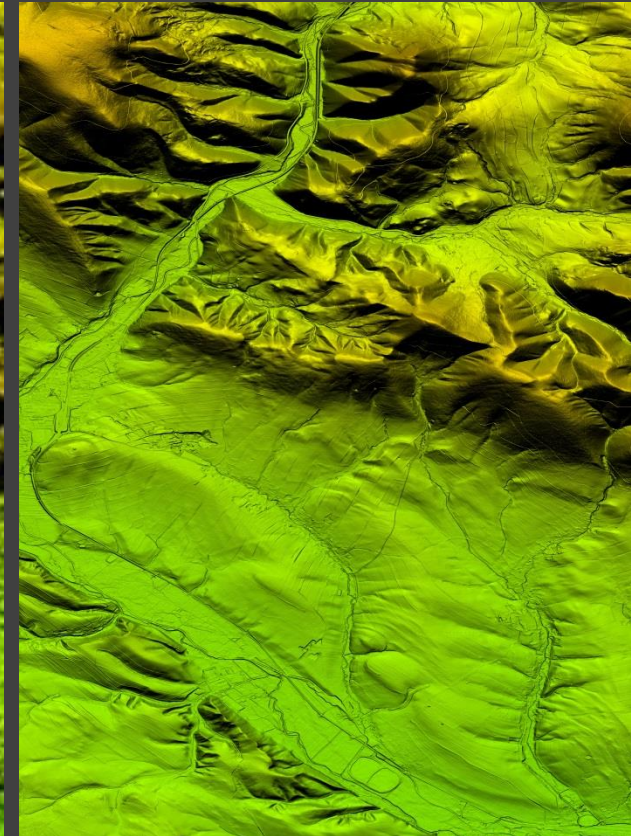
30 m

2010

LIDAR

0,3 m

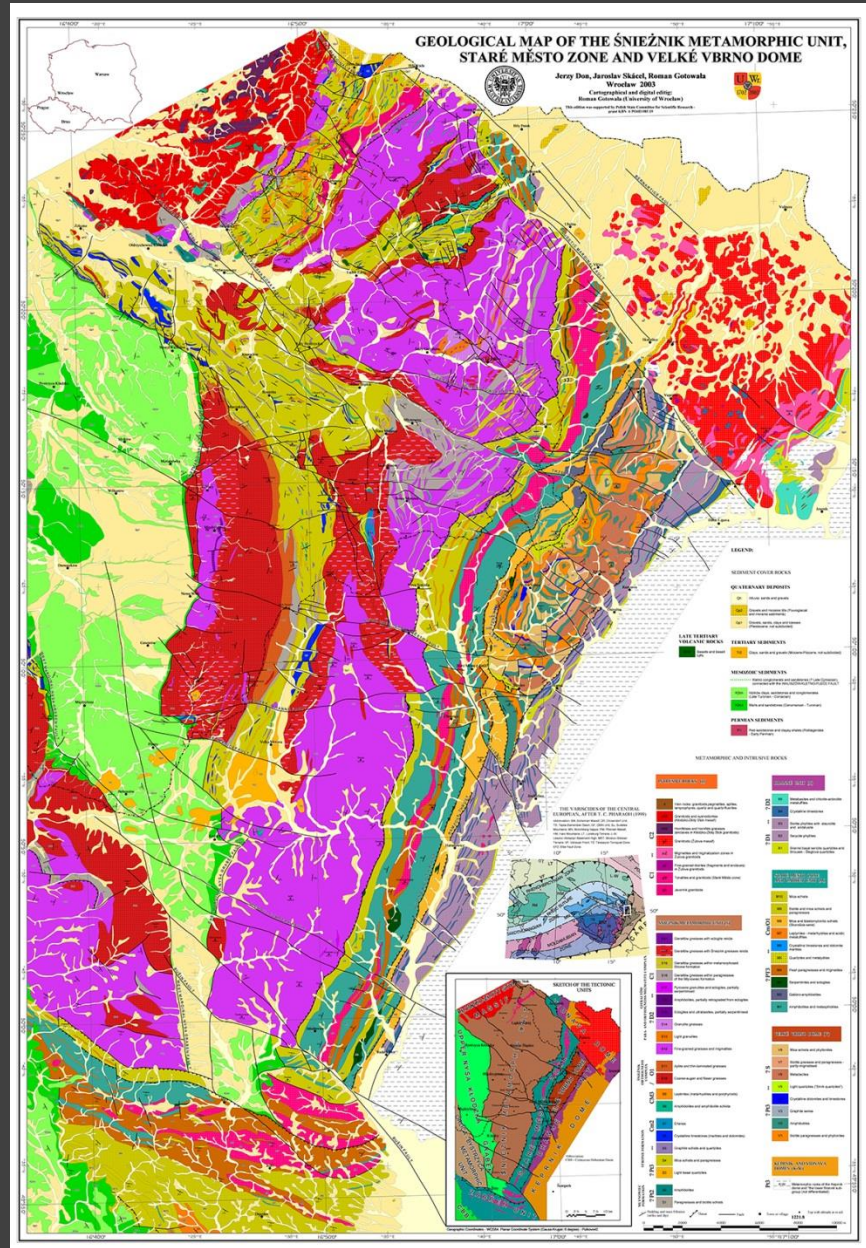

Współczesne tematyczne mapy geologiczne Dolnego Śląska...

2003

Mapa Geologiczna
Metamorfiku Śnieżnika

Jerzy Don
Jaroslav Skacel
Roman Gotowała

Dziękuję za uwagę...